

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยรวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนและจัดทำแผนธุรกิจรับจ้างให้บริการ โลจิสติกส์แก่อุตสาหกรรมยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยอง ทางผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมเอกสาร ทฤษฎีและบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานนิพนธ์ฉบับนี้ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของแผนธุรกิจ
2. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของแผนธุรกิจ

สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2544) แผนธุรกิจ (Business Plan) คือ เครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้ประกอบการที่ริเริ่มจะก่อตั้งกิจการ แผนนี้เป็นผลสรุปหรือผลรวมแห่งกระบวนการคิดพิจารณา และการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนความคิดของผู้ประกอบการออกมาเป็นโอกาสทางธุรกิจ มีผู้เปรียบเทียบว่าแผนธุรกิจเปรียบเหมือนแผนที่ในการเดินทางที่จะชี้แนะขั้นตอนต่าง ๆ ที่ละขั้นตอนในกระบวนการก่อตั้งกิจการ แผนจะให้รายละเอียดต่าง ๆ ทั้งเรื่องของการตลาด การแข่งขันกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ การคาดคะเนทางการเงิน ที่จะชี้ว่าผู้ประกอบการไปสู่ความสำเร็จหรือชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนและข้อควรระวังด้วยเช่นกัน

ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร (สวพท.), คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2545) แผนธุรกิจ (Business Plan) คือ เครื่องมือสำคัญสำหรับผู้ประกอบการที่ริเริ่มก่อตั้งกิจการและผู้ประกอบการที่กำลังจะขยายกิจการและประสงค์จะขอกู้เงินจากสถาบันการเงินและหาผู้ร่วมลงทุนโดยแผนธุรกิจช่วยประกอบการตัดสินใจและการดำเนินธุรกิจให้มีเป้าหมายและทิศทางชัดเจน เปรียบเสมือนแผนที่ในการบอกรายละเอียดในการเดินทาง ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการไปถึงจุดหมายที่ตั้งไว้

สถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย สวทช. (2456) แผนธุรกิจ คือ กระบวนการนำแนวความคิดในอันที่จะจัดตั้งกิจการหรือขยายองค์กรธุรกิจที่มีอยู่เดิม มาสู่แผนปฏิบัติงานที่มีความเป็นรูปธรรมและสามารถปฏิบัติได้จริง ภายใต้สภาวะแวดล้อมทางธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาถึงความคุ้มค่าต่อการลงทุน และเป็นเครื่องมือในการขอรับการสนับสนุนและช่วยเหลือด้านต่าง ๆ จากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ทั้งทางด้านเงินทุน วัสดุคิบ และช่องทางการตลาด ทั้งยังเป็นเครื่องมือที่จะแสดงให้เห็นถึงแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน

หรือแม้กระทั่งการเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกิจการหรือองค์กรในแต่ละช่วงเวลา

เรวัต ต้นตายนนท์ (2548) แผนธุรกิจ (Business Plan) เป็นเสมือนเข็มทิศที่บอกตำแหน่งและสถานะของธุรกิจได้ว่ากำลังเดินไปในทิศทางที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ เดินไปได้ช้าหรือเร็วอย่างไร รวมไปถึงการชี้ให้เห็นโอกาสและอุปสรรคที่ไม่ได้เตรียมการไว้ หรือเป็นสถานะที่เกิดจากการปรับตัวของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่คาดการณ์ไว้ไม่ถึง

สำนักงานสารนิเทศบัญชีธุรกิจ (2546) แผนธุรกิจ (Business Plan) เปรียบเสมือนหางเสือของเรือที่จะใช้บังคับทิศทางที่จะไป การเขียนแผนดีวางแผนดี และปฏิบัติตามดีจะทำให้การประกอบธุรกิจเป็นไปด้วยความราบเรียบแผนธุรกิจโดยหลักใหญ่ ๆ มุ่งที่จะให้ผู้ประกอบธุรกิจได้ศึกษาตนเองและผู้อื่นรวมถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของตัวเอง ทั้งในด้านบวกและด้านลบ เพื่อให้เราได้มีการวางแผนและเตรียมการในการดำเนินธุรกิจให้สำเร็จตามที่ มุ่งหวังไว้ นอกจากนั้น แผนธุรกิจที่ดี สามารถปฏิบัติได้และเกิดผลสำเร็จ ยังสามารถนำไปใช้ได้ถึงการขอกู้เงินจากสถาบันการเงินและผ่านการพิจารณาได้ในที่สุด

กฤษดา เสกตระกูล (2547) แผนธุรกิจ (Business Plan) คือ แนวคิดและรายละเอียดของโครงการธุรกิจที่เรากำลังจะทำแผนธุรกิจ ควรจะอธิบายถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในธุรกิจทุก ๆ ด้านเช่นด้านการตลาด การผลิต การเงินและการบริหารบุคคล เป็นต้นแผนธุรกิจอาจแบ่งย่อยเป็น 2 ส่วน ได้แก่ส่วนที่เป็นแผนกลยุทธ์ ซึ่งบอกถึงทิศทางและวิธีการที่บริษัทควรก้าวไปในอนาคตและแผนการดำเนินงาน ซึ่งบอกถึงรายละเอียดการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนกลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

วิโรจน์ พุทธิวิทย์ (2546) แผนธุรกิจเป็นเครื่องมือสำหรับการกำหนดทิศทางและกรอบการดำเนินงาน เพื่อให้ธุรกิจสามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง กิจการที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่หรือพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปในอนาคต จำเป็นต้องถูกวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ อย่างละเอียดและถูกต้องเพื่อนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงานให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ไปจนถึงการวางแผนในด้านการบริหารการผลิตทรัพยากรมนุษย์และการเงินอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนั้นแผนธุรกิจยังถูกนำไปใช้ในการประเมินความสามารถในการชำระหนี้สำหรับผู้ที่ต้องการกู้เงินจากสถาบันการเงิน ซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยกว่าหลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกัน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2543) แผนธุรกิจ เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับผู้ประกอบการที่ริเริ่มจะก่อตั้งกิจการ แผนนี้เป็นผลสรุปหรือผลรวมแห่งกระบวนการคิดพิจารณาและการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนความคิดของผู้ประกอบการออกมาเป็นโอกาสทางธุรกิจ

มีผู้เปรียบเทียบว่าแผนธุรกิจเปรียบเหมือนแผนที่ในการเดินทางที่จะชี้แนะขั้นตอนต่าง ๆ ที่ละขั้นตอน ในกระบวนการก่อตั้งกิจการแผนจะให้รายละเอียดต่าง ๆ ทั้งเรื่องของการตลาดการแข่งขัน กลยุทธ์ ในการดำเนินธุรกิจการคาดคะเนทางการเงินที่จะชี้นำผู้ประกอบการ ไปสู่ความสำเร็จ หรือชี้ให้เห็นถึง จุดอ่อนและข้อควรระวังด้วยเช่นกัน

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. ภาพรวมของอุตสาหกรรมยานยนต์

สำนักงานเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (2547) สถานการณ์ภาพรวมของอุตสาหกรรมยานยนต์ปี 2547 ชี้ว่าอุตสาหกรรมยานยนต์ในปี 2547 ที่ผ่านมามีการผันผวนของราคน้ำมัน โดยราคาน้ำมันมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อภาคการตัดสินใจเลือกซื้อยานยนต์และการชะลอการซื้อยานยนต์ของผู้บริโภค แต่อย่างไรก็ตามการที่ภาครัฐได้มีการปรับปรุงโครงสร้างภาษีสรรพสามิตรถยนต์ ทำให้รถยนต์บางประเภทมีภาระภาษีที่ลดลงกว่าเดิม เป็นปัจจัยบวกที่กระตุ้น และตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ตลาดยานยนต์ไทยยังคงสามารถขยายตัวได้

นอกจากนี้ได้มีการมอบหมาย ให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาปรับขึ้นค่าธรรมเนียมจดทะเบียนรถยนต์และป้ายทะเบียนรถยนต์และภาษีรถยนต์ประจำปีสำหรับรถยนต์ทุกประเภท เพื่อก่อให้เกิดการใช้รถยนต์อย่างประหยัดพลังงาน ซึ่งคาดว่าจะเกิดผลดีต่ออุตสาหกรรมยานยนต์ไทย สภาวะอุตสาหกรรมยานยนต์ปี 2547 อุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยมีการขยายตัวทั้งใน ด้านการผลิต การจำหน่ายและการส่งออก อันเนื่องมาจากการเติบโตด้านเศรษฐกิจของประเทศ และสภาพคล่องทางการเงิน

ศุภพงษ์ ไพสิฐพัฒนพงษ์ (2547) ช่วงเดือน ม.ค.-เม.ย. ที่ผ่านมามีประเทศไทยได้มียอดการส่งออกรถยนต์สำเร็จรูปมากกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาเช่นเดียวกับการส่งออกในส่วนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องยนต์หรือชิ้นส่วนรถยนต์ โดยยอดการผลิตรถยนต์นั้นยังมีอัตราการผลิตลดลงสวนทางกับการผลิตรถปิกอัพที่มีอัตราการผลิตเพิ่มขึ้น โดยภาพรวมแล้วอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์นั้นยังมีอัตราการเพิ่มขึ้นนั่นเอง

2. ภาพรวมของธุรกิจ 3rd Party Logistics ในประเทศไทย

Dick Lancioni (2004) ในปัจจุบันผู้ให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics นั้นเป็นที่ได้รับความนิยมในการใช้บริการจากทั้งผู้ประกอบการ ประกอบรถยนต์และผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ โดยที่ทางผู้ให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics นั้น จะได้รับการแนะนำหรือแม้แต่การได้มาซึ่งเทคโนโลยีที่จะใช้ในการปฏิบัติการ ทั้งนี้เป็นการเอื้อต่อการได้มาซึ่งเทคโนโลยีในการดำเนินงานทางด้าน โลจิสติกส์

David Lim (2004) การให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทยนั้น ได้เน้นไปในการสร้างกิจกรรมทางการให้บริการที่สนับสนุนต่อการผลิตของโรงงาน โดยเน้นไปในการให้บริการโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อเข้ามาช่วยในการวางแผนและการปฏิบัติการ

3. พฤติกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์

Harker (1998) การให้ความสำคัญในเรื่องของการบริหารจัดการการขนส่งมากกว่าราคานั้นก็เพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างระบบการจัดการการขนส่งที่เกื้อหนุนต่อระบบการผลิตของอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งมุมมองนี้พยายามที่จะกำจัดเรื่องต้นทุนการขนส่งออกไปจากการให้ความสำคัญในการผลิตรถยนต์

Biegun (2005) ปัจจุบันประเทศไทยนั้นได้รับการกล่าวขวัญว่าเป็น Detroit of Asia อย่างแท้จริง โดยทางผู้ประกอบการรถยนต์นั้นได้ให้ความสำคัญต่อการสร้าง กลุ่มก้อนทางธุรกิจ (Cluster) ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์หรือผู้ให้บริการต่าง ๆ (Service Provider)

Methodist (2001) ปัจจุบันได้มีการร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการและผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ในการขนส่งชิ้นส่วนรถยนต์จากโรงงานของผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ไปยังโรงงานผู้ประกอบการ โดยการขนส่งที่ทางผู้ประกอบการใช้นั้นคือการขนส่งโดยระบบ Milk Run

Tereri (2004) ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์นั้น พบว่าการที่จะทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานทางด้านขนส่งและโลจิสติกส์อยู่ในภาวะต่ำได้นั้น จำต้องมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics โดยทางกลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์นั้นมักร่วมกับผู้ให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics ในการสร้างระบบการปฏิบัติการและร่วมกันสร้างนวัตกรรมที่ช่วยให้เกิดต้นทุนที่ต่ำสุดในการดำเนินการ

Hannon (2003) ความต้องการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ในปัจจุบันให้ความสำคัญไปกับการผลิตแบบทันเวลา (Just in Time) เพื่อให้กระบวนการผลิตนั้นเป็นไปได้อย่างราบรื่นและสามารถควบคุมต้นทุนได้ดี

4. พฤติกรรมกลุ่มผู้ให้บริการ 3rd Party Logistics

ในปัจจุบันนั้นบริษัทยักษ์ใหญ่ทางด้านบริการ 3rd Party Logistics ดังเช่น UPS, SCS, DHL, FedEx, Kuehne + Nagel, TNT, SembCorp, Wincanton, Kerry Logistics, Luis Simoes, KWE and Exel ได้ขยายเปอร์เซ็นต์การแบ่งส่วนการตลาดในลูกค้าทุก ๆ ระดับโดยลูกค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์นั้นเป็นลูกค้าที่กลุ่มผู้ให้บริการเหล่านี้กำลังให้ความสนใจ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีปริมาณสินค้าโดยรวมสูงและมีสินค้าที่มีความต้องการการขนส่งเป็นจำนวนมาก (Armstrong & Associates, 2004)

กรณีอุตสาหกรรมยานยนต์ในเมืองไทย ผู้ผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์จะเติมเต็มกิจกรรมการผลิตด้วยชิ้นส่วนและส่วนประกอบต่าง ๆ จากผู้ผลิตในแต่ละเขตพื้นที่และจะทำการประกอบรถยนต์ในโรงงานประกอบที่ระยองเพื่อ ทำให้เกิดความสามารถในการแข่งขันจากผู้ประกอบรถยนต์รายอื่น โดยใช้หลักการของ Just in Time ในระบบการผลิตเพื่อมุ่งกำจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมที่ไม่เพิ่มคุณค่าให้กับผลิตภัณฑ์หรือพยายามทำให้การไหลของวัตถุดิบเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ด้วยเทคนิคของ JIT จะใช้ตารางการผลิตแบบดึงที่เชื่อมกับการใช้ความต้องการเป็นตัวดึงระบบการผลิตมากกว่าที่จะใช้ระบบการควบคุมแบบผลัก

ปัจจุบันเรื่องของ Supply Chain หรือการจัดการห่วงโซ่อุปทานไม่ได้เป็นเพียงสิ่งจำเป็นสำหรับธุรกิจค้าปลีกเท่านั้น แต่ยังสำคัญ สำหรับการดำเนินธุรกิจแทบทุกอุตสาหกรรมด้วย ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากสถานะการแข่งขันในปัจจุบัน ที่ทำให้ทุกภาคธุรกิจใส่ใจกับเรื่องการลดต้นทุนในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นมากเป็นพิเศษ ดังนั้นการนำเอาระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้เพื่อแบ่งปันข้อมูลในการดำเนินงานร่วมกันจึงมีความสำคัญมาก ด้วยเหตุนี้เรื่องของ Collaboration จึงถูกนำมาประยุกต์ใช้กับ Supply Chain เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐบาลและกลุ่มเอกชนผู้ให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics นั้นเป็นตัวช่วยให้เกิดปริมาณทางการค้าที่มากขึ้น (Boey, 2003)

ในปี 2004-2005 นั้น บริษัทผู้ให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics ขนาดใหญ่นั้นมีอัตราส่วนการครอบครองตลาดอยู่กว่า 30% ของมูลค่าการตลาดทั้งหมด (Foster & Armstrong , 2005)

ได้มีการทำการศึกษาเพื่อหาปัจจัยในการเลือกใช้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics ว่าปัจจัยใดที่มีผลต่อการตัดสินใจบ้าง โดยได้มีการสรุปปัจจัยหลักในการเลือกใช้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics ไว้เป็นดังนี้ ผู้ใช้บริการมักเลือกตัดสินใจจากปัจจัยทางด้านราคาเป็นปัจจัยหลัก และเรียงลำดับปัจจัยอื่นๆ ดังต่อไปนี้ ความหลากหลายของการให้บริการ มาตรฐานการให้บริการ ความยืดหยุ่นในการร่วมงาน ประสบการณ์ในการให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics (Langley, 2003)

บริษัท Express Logistics จึงได้มีแนวความคิดที่จะจัดตั้งบริษัทผู้ให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics ขึ้นมา โดยมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์บริษัทให้เป็นผู้ให้บริการทางด้าน 3rd Party Logistics ที่มีราคาที่สามารถแข่งขันได้และมีความหลากหลายทางการให้บริการในระดับปานกลาง สิ่งเหล่านี้จะมีโอกาสที่ทำให้ทางบริษัท 3rd Party Logistics สามารถแข่งขันได้กับคู่แข่งอื่น ๆ ซึ่งมีศักยภาพทางการเงินสูงมากกว่านั่นเอง โดยทางบริษัท Express Logistics จะได้ทำการเก็บข้อมูลที่มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อให้ได้มาซึ่งแผนธุรกิจที่ดีและสามารถทำให้เกิดขึ้นได้จริง โดยทาง

บริษัท Express Logistics ตั้งเป้าหมายไปยังกลุ่มลูกค้าซึ่งตั้งดำเนินการอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม
อีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยอง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University